

P. 5

316

Poveste de iarnă

MEREU CU LENIN

de PETRUS BROVKA

— fragment —

În mausoleul roșu de granit
E Lenin, în tăceri învăluit.
Și-atât e de senin și gânditor,
Parc-ar dormi, într-adevăr, ușor.

Suflarea lui, ce pare vie încă,
O mai auzi în liniștea adâncă.
Ieșind din mausoleu prin grele porți,
Cu tine-lsimți, în suflet viu îl porți.

Înaintînd pe drumul lui mereu,
Și cînd ne e ușor și cînd e greu,
Privindu-i chipul gânditor, senin,
Ne străduim să-i semănăm puțin.

Ca Lenin să trăim, în modestie,
Cu drag de muncă și prietenie.
Iar cînd prin lume comuniștii trec,
Să se audă pasul lui întreg.

Deșen: MAGDA ARDELEANU

La 24 ianuarie se împlinesc 104 ani de la unirea țărilor române Muntenia și Moldova într-o singură țară. Despre acest eveniment se scrie nu numai în cărțile de istorie; scriitori și artiști i-au închinat

opere. În acest tablou lucrat de pictorul D. Stoica e înfățișat Al. Ioan Cuza, în fața căruia moș Ion Roată a venit cu încredere și curaj să spună pasul țăranimii împilate de boieri și vătafi.

MOȘ ION ROATĂ ȘI CUZA VODĂ de D. STOICA (fragment)

Colegiul de redacție: MARCEL BRESLAȘU, ELENA DRAGOȘ, LUCIA OLTEANU (redactor-șef), AL. POPOVICI, STANCU STÂNCUȚA, EUG. TARU, ATANASIE TOMA (red. șef adj.)
„Luminița” apare la 1 ale lunii. Adresa: Piața Scintei nr. 1, telefon 17.60.70. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din școli pînă în ziua de 23 a lunii, cu deservire peste 2 luni. Costul abonamentului: 3 luni — 4,50 lei; 6 luni — 9 lei

CÎNTECUL DE DÎMINEAȚĂ

Să ne trezim, prieteni, devreme dimineața,
Atunci cînd primul cîntec își cîntă ciocirlia,
Cînd tractoristul taie pe cîmp înțlia brazdă,
Cînd prima oară trage zidarul cu mistria.

Să ne trezim, prieteni, devreme dimineața,
Ca vrednici fii și fiice ai celor ce muncesc,
Să ne-ndreptăm spre școală voioși, cu pasul sprinten,
Cu inimile pline de-avînt pionieresc.

Să ne trezim, prieteni, devreme dimineața,
Să învățăm să ținem mistria și creionul,
Să tragem brazdă-adîncă, să stăpînim țîțeiul,
Să folosim racheta, roboții, neutronul.

Să ne trezim, prieteni, devreme dimineața;
Vedeți doar cît de multe avem de învățat
Și cîte înțelesuri așteaptă să-și deschidă
În fața noastră-adîncul, azi nedesfecat.

Să ne trezim, prieteni, devreme dimineața,
Căci zilele, grăbite, trec una cîte una,
Și în curînd noi, cei ce sîntem copiii țării,
Ne vom urca pe schele să construim Comuna.

EMILIA CĂLDĂRARU-POP

SÎNT GATA ÎNTOTDEAUNA

O dată cu primirea cravatei roșii, voi veți purta tot timpul pe piept, în partea stîngă, *insigna pionierului*.

Pretutindenî, oriunde vă veți găsi, insigna va auzi bătăile inimilor voastre tinere — și prin ea, simbolic, le va auzi întreaga țară. Aflîndu-vă la școală, ticăitul telegrafului fără fir al inimilor voastre ne va rosti: „Învățăm cu sîrg. Primim note bune. Sîntem disciplinați”. Din excursii, vara, el ne va transmite: „Azi am vizitat Oneștii. Mîine sîntem la Bicz. Adunăm plante și pietre. Sîntem sănătoși și voioși”. Din palatul sau casele pionierilor vom primi: „Construim aeromodele. A venit în mijlocul nostru ca să ne vorbească un vechi luptător comunist. Am ieșit primii la spartachiadă”.

Pentru noi toți, părinții și frații voștri mai mari, va fi destul să ne amintim că pe insigna purtată de voi deasupra inimii scrie: „SÎNT GATA ÎNTOTDEAUNA!” ca să fim convinși că, neconținut și oriunde v-ați afla, veți fi gata să vă îndepliniți cu cinste angajamentul solemn de pionier. Pe insigna voastră sînt încrustate o seceră și un ciocan, o roată dințată și două spice de grâu. Ele vă vorbesc despre alianța și frăția dintre muncitorii și țărani noștri, sub conducerea partidului, chează la marile noastre biruinți în făurirea socialismului. În același timp, în ochii voștri ele sînt o punte aruncată peste vreme; prin ele vă puteți vedea viitorul. Orice meserie vă veți alege, voi veți lupta pentru înflorirea orașelor și satelor patriei, veți fi întotdeauna gata să dați tot ce aveți mai bun și mai frumos luptei pentru socialism și comunism. Cele trei flăcări care încununează insigna și care, ca și cravata roșie în trei colțuri, vă amintesc legătura dintre cele trei generații: comuniștii, utemiștii și pionierii. Și ne mai spun că în inimile voastre focul tineresc al îndrăzelii, al curajului, al dragostei și prieteniei nu se va stinge niciodată. Luptătorii comuniști nu îmbătrînesc. Vin ani după ani, timpul

le încărunțește timplele, dar flacăra inimii lor rămîne veșnic tînără. În trecutul îndepărtat, unii oameni căutau elixirul, apa vie a tinereții veșnice. O căutau zadarnic, amestecînd și fierbind tot felul de substanțe. Oamenii de astăzi știu că nu poți rămîne mereu tînăr decît închinîndu-ți viața luptei înflăcărate pentru tot ce e nou și înfloritor, tinereții și primăverii popoarelor — comunismul!

„Sînt gata întotdeauna” este răspunsul vostru la *chemarea pionierilor*: „La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Român, fii gata!”

Chemarea se rostește la adunările pionierești. Dar voi știți, copii, că întreaga noastră viață o rostește pentru noi toți, în fiecare clipă. Causa puternicului și înțeleptului nostru partid este cea a bunăstării și fericirii poporului nostru, a păcii și înțelegerii dintre toate popoarele. A fi întotdeauna gata de luptă pentru cauza partidului înseamnă să urmezi întotdeauna, cu abnegație, cuvîntul partidului. Ce a însemnat faptul că poporul nostru a urmat și urmează întotdeauna cu abnegație cuvîntul partidului ne-o arată mai limpede ca orice față nouă, proaspătă, a patriei. Nu există un singur colțisor din țară unde, dînd viață cuvîntului partidului, oamenii să nu fi înfăptuit minuni. La Bicz și la Hunedoara, pe litoral și în satele colectivizate, pretutindenî patria noastră și-a smuls de pe frunte marama întunecată moștenită din trecut. Chipul ei e luminat de soarele socialismului. Și pe toți ne bucură că-l putem asemăna cu un chip tînăr, puternic, în ochii căruia

se oglindește bucuria oamenilor stăpîni pe munca și visurile lor, mari meșteri făurari de frumuseți.

Voi, copii, abia peste ani veți fi chemați să construiți orașe și uzine, să smulgeți ogoarelor bogăția. Pe voi partidul vă cheamă în primul rînd să învățați cu hărnicie. Răspunzînd chemării: „Sînt gata întotdeauna!” noi știm că, ajutați de profesori și instructori, voi izbutiți să învățați și să vă ajutați în așa fel încît printre voi să nu mai fie nici un corigent și nici un repetent. E greu, știm, o asemenea victorie nu se dobîndește bătînd din palme. Nimic trainic și măreț nu se face fără îndrîjire și fără osteneală. Vila în care v-ați petrecut vacanța în creșterea munților nu s-a construit ușor. Nici căr-

(Continuare în pag. 14)

Biblioteca Centrală Regională
Timișoara

BIBLIOTECA
TIMIȘ
P-6669-D

NEGRUȚA

Povestire de GEORGE NESTOR

Desene de IOANA CONSTANTINESCU

Pe mijlocul șesului înainta un copil. Purta în spate o sacoșă nu prea mare, iar în mîna dreaptă o vargă mlădie de alun, cu care lovea uneori vîrfurile spinilor aproape uscați. Mergea repede și privea drept înaintea spre stîna gospodăriei colective, apreciind distanța ce se micșora după fiecare pas. Izlazul se întindea din marginea pădurii Harcanului pînă departe, în vadul apei. Se auzea cum curge Siretul învolburat de ploile toamnei și umbletul unui tren spre Bacău.

După cîteva minute ajunse la stînă. Nu-l găsi acolo decît pe Marin Căciulan, un tînăr cioban, care, în așteptarea oilor, duse la păscut, orînduia prin stînă.

— Noroc bun, nene Marine.

— Bun venit, Mihai, îi răspunse Căciulan vesel.

— Am adus demincare pentru tata.

— Văd. Baciul e dus cu oile, dar trebuie să vină. Așteaptă-l. Spunea că astă-seară, dacă vii, te lasă să rămii cu noi.

Auzind vestea, Mihai avu o tresărire și pe chip i se ivi o lumină de bucurie. De multă vreme nu mai rămăsese să doarmă la stînă. De cînd începuse școala, tatăl său îl trimitea îndărăt de cîte ori venea cu mîncare.

— Du-te acasă, îi spunea. Mîine ai școală.

A doua zi însă era duminică. Cu învoirea tatălui său, Mihai avea să rămînă în noaptea aceea la stînă. Cunoștea aproape toate oile, cîte erau țurcane, cîte țigăi, le striga pe nume. Tatăl său luase stîna în primire cu opt ani în urmă, și Mihai avusese prilejul să stea mult în preajma oilor. Iubea izlazul întins, perdelele de sălcii și arini de pe cursul apei, linia munților care se profila cenușie pe zarea apusului. În amurg, după ce se umpleau gălețile cu lapte, Mihai se întindea pe unul dintre cojoacele ciobănești și privea bolta înstelată. Asculta cum curge Siretul și uneori asculta poveștile spuse de ciobani. Răsufletul oilor culcate în țarc, scrișnetul molcom al rumegatului îi deveniseră apropiate.

Acum urmărea mișcările lui Marin Căciulan care se apucase de spălat o găleată, cînd auzi un behăit scurt.

— Nu-s plecate toate oile la păscut? întrebă repede.

— Ba sînt plecate, îi răspunse Căciulan. Sînt plecate, Mihai. Oaia care-o auzi am oprit-o că-i bolnavă. Are să se piardă, sărăcuța.

— Dar ce are, nene?

— A căpiat.

Mihai sări repede peste gardul de alături. Într-o despărțitură a țarcului o găsi pe Negruța, una dintre oile lui preferate, tînără de numai doi ani. Stătea în picioare, nemișcată, cu capul în pămînt, cu privirea fixă la picioare. Mihai se apropie mai mult, dar oaia nu-l luă în seamă. Într-o vreme behăi scurt și începu a se învîrți în jurul ei fără nici o noimă, chinuită. Copilul avu o strîngere de inimă, se întoarse și reveni lîngă tînărul cioban.

— Și nu se poate vindeca, nene? întrebă apoi.

— Nu, Mihai. Căpiala e ca o nebunie. O chinuie pînă o omoară.

(Continuare în pag. 12)

Tovarășă Florica e președinta gospodăriei colective. Are și o fetiță, Profirica. E în clasa a doua, cu mine. Și mai are și o bicicletă, că tovarășă Florica nu merge numai de-aici și pînă dincoace. Ahă, cîte drumuri nu face ea!

Trece pe la sera de roșii și stă de vorbă cu fetele și băieții. Apoi se abate pe la sectorul zootehnic, la livezi.

Cînd ajunge la școala cea nouă din cătun, mai stă de vorbă și cu învățătorii. Unul dintre ei are acasă niște dalii mari, mov. Tovarășă Florica ar vrea să răsădească și ea, la sediul gospodăriei, niște dalii! Ce, n-o să fie frumos?

Noi, copiii, ne pregătim pentru serbarea pomului de iarnă.

Am trecut pe la Profirica să-i spun să-mi dea ieia ei cu flori roșii.

Profirica îmi face semne prin geam, apoi, pe virful picioarelor, iese în fața porții.

— Nu striga atît de tare! Chiar adineauri a adormit și mama!

Din deal venea, în fugă, Niță dintr-a patra. Alerga și cînta. I-am făcut semne și el nu-nțelegea nimic. Fluiera și cînta. Am fugit eu înaintea lui și i-am spus ce este și cum este. A tăcut chitic. Apoi mi-a șoptit la ureche că el nu crede nimic din ce-am spus, dar, fiindcă l-am rugat frumos, o să fie cavalier!

Auzi, cavalier!... Ce era să-i mai răspund!

Trece o sanie. Clopoțelii de la gîtul cailor sună și iar sună.

Mult îmi place mie s-aud clopoțelii la sanie!

Acum însă...

Îl oprim pe bădia Radu, îi spunem. El mîină atunci caii la pas și clopoțelii nu mai cîntă.

LINIȘTE!

Hop și deșteapta de Tanța! Se strimba la clinele din ograda lui nea Toma, și clinele începuse să latre ca turbat. Abia l-am domolit. Doar că n-am bătut-o pe Tanța asta, așa necaz aveam pe ea.

De plecat la școală, tot nu plecam. Abia făceam un pas și iar ne-ntorceam.

Tare mai voiam să doarmă și președinta noastră. Că știu eu, aseară a avut ședință pînă noaptea, tîrziu, pentru gospodăria pomicolă, iar în dimineața asta a fost la raion. Abia s-a întors. Ne uităm din cînd în cînd spre geam.

E atîta liniște! În casă e cald. Se vede fumul cum iese pe horn, roto-coale-rotocoale... De ce-o fi plîngînd băiețelul ăla mic al mătușii Rila?

— Fugi, Profirico, să-i faci de joacă... sau lasă, că mă duc eu,

că mă știu mai bine.

Cînd am ieșit iar, în uliță se mai strînseseră cîțiva copii. Petrică dintr-a treia, cînd ne-a văzut, s-a bucurat că are la cine să se laude cu bocancii lui noi. Și scriștia zăpada sub tălpi, parcă numai să ne facă în necaz. I-am spus să nu și-i rupă pînă la școală, ca să-i vedem mai bine, că acum n-avem timp.

A tăcut și el.

Nici zăpada n-a mai scriștit.

A trecut tovarășă instructoare de pionieri.

— Ce-i cu voi? Nu v-ați dus la repetiție?

Vai! Uitasem de repetiție și de tot. Am plecat împreună.

Ce cald trebuie să fie acolo, în casă. Și tovarășă Florica doarme.

Cînd intrăm în sala căminului, taman noi lipseam. În colț, lingă scenă, tovarășă Florica ne ia la zor:

— Ce-i cu voi? Se poate să-ntrîziați atîta? Abia așteptam să văd și eu repetiția!

Noi sîntem uluiți. Nu mai înțelegem nimic.

— Bine... dar... dumneavoastră nu dormeați?

— Să dorm?! Ce vorbă-i asta? Am ațipit puțin, apoi m-am gîndit să văd și eu ce faceți pe scenă...

— Și... Pe unde ați ieșit din casă?

— Pe porțița grădinii. Am trecut pe la vecina Leana, să văd ce i-a scris băiatul din armată.

Ne uitam unii la alții.

Mă-ntorc spre Tanța.

— Fugi, Tanța, să te strimbi la cîinii din ogrăzi, că tot îți place să-i auzi lătrînd.

Dar Tanța se strimbă la mine.

— Uite că nu vreau! Uite că nu vreau! Apoi ne urcăm toți pe scenă.

TITEL CONSTANTINESCU

S-au întâlnit odată trei fluieri. Nu știu unde, dar pot să mă interesez. Până atunci, să zicem că s-au întâlnit într-un parc... sau, dacă vreți, pe o stradă... ori, și mai bine, la cinematograful...

Primul fluier era al unui milițian. Când sufla în el, se auzea dintr-un capăt în celălalt al bulevardului, și chiar bătrînul meu moțan, care nu prea auzea bine, își zburlea mustățile și zicea: „Hm! dacă nu mă înșel, a fluierat cineva!“ Al doilea era al unui arbitru de fotbal. Îl auzea tot stadionul, ba și cei care nu mai găsiseră bilete și priveau jocul de pe casa vecină. Al treilea era al unui ceferist. Mi se pare că al unui frinar. Șuierul lui îl auzea mecanicul locomotivei, iar dacă locomotiva trecea prin munți, ecoul-o lua razna, ciocnindu-se de stînci și pierzîndu-se în bărbile brașilor.

Și uite — povestea spune că s-au întâlnit toate trei. Între timp, m-am interesat unde și am aflat. Bănuielele

TREI FLUIERE ȘI ÎNCĂ UNUL

noastre erau greșite, copii. Fluierul s-au întâlnit într-o cofetărie. Primul a cerut o înghețată de fistic, al doilea o savarină și al treilea o felie de tort.

Gustînd din înghețată, fluierul milițianului le-a spus:

— Am o treabă grea. Fluier de dimineată pînă seara și uneori nici noaptea nu mă odihnesc. Nu mă laud, dar pentru treaba pe care o fac au destui să-mi mulțumească. Odată, un camion era să intre într-un tramvai. Am șuierat la timp, șoferul m-a auzit și a frinat. S-a ales cu nasul julit, dar încolo e sănătos și voios, ziua cară nisip și cărămizi pe un șantier, seara se duce la teatru, cîntă la mandolină și citește cite puțin (ca să nu se termine

prea repede) o carte grozavă despre pinguini și balene... Altă dată, o fetiță voia să treacă strada. Nu s-a uitat că stopul arăta culoarea roșie și, dacă mai făcea un singur pas, o motocicletă era gata, gata s-o calce. Am șuierat la timp, și acum fetița e sănătoasă și voioasă, învață la școală să scrie și să socotească, îi plac gogoșile umplute cu marmeladă, are un pisoi negru, pe care îl cheamă Harap Alb, și de două ori pe zi udă grădina cu o stropitoare pe care e desenat un elefant verde...

Tîind cu lingurița savarina, fluierul arbitrului le-a spus:

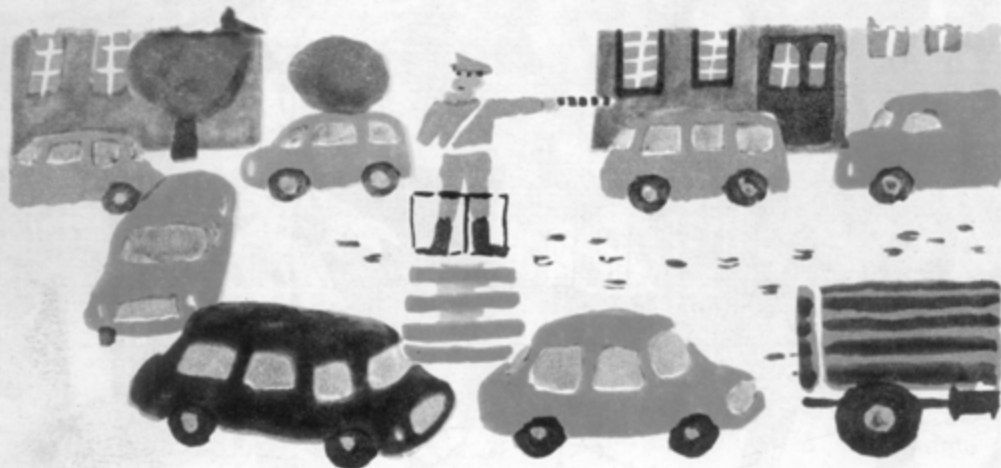
— Și eu fac treabă bună. Îmi place jocul cîstit și nu pot să-i sufăr pe cotonogari. Când un jucător, în loc să tragă în minge, lovește piciorul altuia, fluier imediat. Toată lumea știe atunci ce vreau să spun. Vreau să spun așa jucătorului cu pricina: „Ascultă, băiete, terenul de fotbal nu-i maidan. Joacă frumos. Dacă uiți asta, te pedepsesc. Cu mine nu-ți merge. Ai înțeles?“ Și pe jucătorii care ating mingea cu mîna îi fluier. Portarul are voie, dar ei nu. Atunci îi opresc și le spun: „Ascultați, băieți, învățați regulile jocului. Nu poți să scrii dacă nu știi literele. Nu poți să cînti în orchestră dacă nu știi

notele. Nici fotbal nu poți să joci dacă nu știi regulile. Învățați-le, că altfel cu mine nu vă merge. Ați înțeles?“ Credeți-mă, nu-i simplu de loc ce fac eu. Apăr însă cîntea și onoarea în sport. Și treaba asta merită osteneală!

Terminînd felia de tort, fluierul frinarului a sorbit din paharul cu apă și le-a spus:

— Ei, se vede că toți avem ce povesti. N-o să rămîn tocmai eu mai prejos. Frinarul meu are multă treabă și multă răspundere, iar eu îl ajut întotdeauna. Poate că la fotbal se mai întîmplă să se audă un șuierat și atunci cînd nu trebuie, dar la noi nimeni n-are voie să greșescă. La noi totul trebuie să meargă exact, ca un ceasornic. Un șuier lung de-al meu înseamnă pentru mecanic: „Atenție, dă înapoi încet, încet... peste o clipă tampoanele locomotivei vor înfilni tampoanele unui vagon de marfă...“ Cîteva șu-

ierături scurte de-ale mele înseamnă pentru mecanic: „Atenție, poți să pornești cu toată viteza. Vagoanele sînt legate. Drum bun!“ Treabă complicată, dar parcă nu-i alta mai frumoasă. N-aș schimba-o pentru nimic în lume!

Așa, stînd de vorbă, le-a găsit în cofetărie fluierul unui băiețel. Le-a salutat, s-a așezat la o masă și a cerut vinzătoarei o prăjitură cu fragi. I s-a adus prăjitura, dar n-a apucat să guste din ea, că, deodată, pe trei glasuri șuierate, le-a auzit pe cele trei fluieri:

— Am văzut că ne cunoști. Știi ce facem și ce dregem. Am vrea și

noi să te cunoaștem. Ia spune-ne: care ți-e treaba?

— Păi, le-a răspuns fluierul băiatului, eu... nu fac nimic. Treaba mea cea mai importantă e să... nu fac nimic!

— Atunci înseamnă că trăiești de pomană și degeaba mai faci umbră pămîntului!

— Vi se pare. Așa cum treaba voastră e să fluierați atunci cînd trebuie, a mea e să nu fluier...

— Greu de priceput...

— Greu, adevărat, dar dacă o să vă lămuresc, o să pricepeți. Băiețelul care m-a cumpărat stă într-un bloc, nu în pădure. Are tot felul de vecini. Unul e strungar și învață să ajungă inginer. Altul e brutar, lucrează noaptea și ziua trebuie să se odihnească. O vecină e profesoară și vine acasă cu vrafuri de caiete ale școlarilor pe care le

citește. Altă vecină are o fetiță de numai cîteva luni, care trebuie să doarmă mult ca să crească mare. Toți — și strungarul, și brutarul, și profesoara, și fetița — au nevoie de liniște. De aceea, treaba mea cea mai importantă e să... tac! Acum pricepeți?

Nu știu, copii, dacă cele trei fluieri au priceput. Cred că da. Prietenul meu însă, un scriitor cunoscut peste șapte țări și șapte mări, care se afla atunci în cofetărie și bea o cafea neagră, nici prea dulce, nici prea amară, s-a ridicat repede de la masa lui și din doi pași a fost lîngă fluierul băiețelului.

— Dragul meu, i-a spus emoționat prietenul, am acasă, în camera unde scriu, un fotoliu minunat... moale... umplut cu puf de la 33 de rațe și-un rățoi, tapizat cu mătase... numai bun pentru băiețelul de care vorbeai... Roagă-l să vină la mine,

să stea pe fotoliu cînd lucrez... să stea și să tacă... să stea și să nu fluiera... Am și eu atîta nevoie de liniște!

— Cu plăcere, i-a răspuns fluierul băiețelului. O să-l rog.

— Și o să vină?

— Negreșit!

Ziua aceea a fost cea mai frumoasă din viața prietenului meu. Oare — mă gîndesc — o să trăiesc și eu vreodată o asemenea zi? Dați-mi speranțe, băieții mei! Lăsați-mă să cred că voi fi încă tînăr cînd această zi minunată își va trimite razele de aur și prin fereastra camerei mele!

OCTAV PANCU-IAȘI

Desene: EUG. TARU

Spiridușul lui Ispas

Mai primi Ispas un zece!
Asta, dragii mei, nu-mi pare
o-ntimplare
oarecare,
o-ntimplare
care
trece!

Cind zecele-apare
și spune: prezent!
e o sărbătoare
și-un eveniment.

A venit de două ori?
Avem două sărbători!

Faptul, comentat
urgent,
n-a lăsat
indiferent

nici pe-un pici
ce-l vezi aici,
un voinic între pitici.

Măscărici,
nu copilandru,
i se zice Alexandru.

Vai ce om!
Vai ce om!
Banca lui cea răbdătoare
parcă-i un aerodrom

de pe care
prind să zboare:
avioane cochete
rupte din caiete,
iuții cocoloși
foarte bățioși,
creioanele noi
și gumele moi,
un vîrf de compas,
roțițe de ceas,

un dop
de sirop,
un blacheu
(purtat)
și-un leu
(desenat).

Zboară-n rînd
săgeți
(penițe!)
atacind
băieți,
fetițe!

Vin din părți
și vin duium
peste cărți
și hărți.

Și cum
dau să se înfigă-n
chici,
strigă
toți după mămici!

★

E un ins ciudat;
mai în orice oră
poznele-i se-abat
cu lungă lor horă.

Pe de altă parte
are un regret:
că nu-i chip să poarte
și el în carnet
un zece boghet!

Pe Ispas, ajuns în grabă,
Alexandru îl întreabă
cu-o mirare
de mirare
(dacă nu am ști ce-l doare!)

— Frate, fără supărare,
dacă tot ai luat acuși
cea mai mare notă mare,
zi-mi și mie: cum făcuși?

Ai cumva o taină
ce-o ascunzi în haină?

O vrăjitorie
ce nimeni n-o știe?

Spune-mi-o și mie!

S-a oprit
pe trotuar,
a zgîit
Ispas ochi mari
și cu degetul pe-o buză
a privit
rotit
în jur
(nu e nimeni să auză?)

și i-a zis fără-nconjur:

— Dac-aș vrea
să-ți spun acum,
ai putea
să taci molcum?

Fii atent, băiete:
sînt taine... secrete!

Prin urmare
să m-anunți:
ești în stare
sau renunți?

Astfel a vorbit Ispas
către bietul Alexandru.
Îi răspunse băiețandrul
cu un tremurici în glas:

— Dacă-mi zici
și îmi explici,
mut mă fac
ca un copac
și-o să tac
ca peștii-n lac!

Iar Ispas tuși
și astfel vorbi:

— Am un... spiriduș!
Cuș-învîrtecuș,
iute, sprinteior,
cu aripi de zbor.

Fulger se repede
unde l-ai trimis.
Doar că nu se vede;
poate doar în vis!

Cît un degetar,
il țin în penar.

Cînd învăț să număr,
il scot ușurel
și mi-l pun pe umăr,
să-nvețe și el.

De-nvăț alfabetu-l
scot pe șugubăț
și-l pun pe caietul
pe care învăț.

Azi știe de toate,
face socoteli.
Ce problemă-mi cade
mi-o rezolvă el!

— Vai ce spiriduș!
Curată minune!
Alexandru spune.
Vreau să-l văd, acuși!

Ispas a deschis
ghiozdanul, și iată
penarul s-arată,
grijuliu închis.

Cu cheia cea mică-l
descuie atent,
capacu-l ridică
un singur moment
și fără să pregete-l
prinde tăcut,
cu doar două degete,
pe nevăzut.

— Acesta-i, privește,
micul meu pitic.
E sfios, firește,
și tace chitic.

Dar cînd e la lecții
sfiala îi trece
și fără obiecții
răspunde de zece!

— Pricepui
ce spui,
mare lucru nu-i.
Dar de-mi ești amic,
lasă-mi-l un pic!

— Ba mă tem să-l dau din
mină!

— Neatins o să rămînă!
— Ține-l.
— Cum, dacă nu-l văd?
— Ține-l bine, că-i prăpăd!

... Ce privești așa năuc?
— N-apucai să-l mai apuc!
— Nu ți-am spus de la-
nceput?

— Iartă-mă, că nu am vrut!
— Iute, caută pe jos!
— Nu fi, frate, furios...
— Vezi aici, pe la bordură!
— O să-l calce vreo trăsură!
— Vezi sub gard, lingă
copac...
— Nu-i și nu-i. Ce să mă
fac?

Strada a-nțeles și ea
că s-a petrecut ceva.
Din mașini șoferii-ntreabă:
— Este de făcut vreo
treabă?

Ies la geam bunicii toți:
— V-ajutăm și noi, nepoți!
Trecătorii-s grijulii:
— Ați pierdut ceva, copii?
Un milițian sosește:

— Într-o clipă se găsește.
Să ne spuneți doar, firește:
Ce era?

Cum arăta?
Și cu ce se-asemăna?

Stau cei doi copii tăcînd,
tace strada așteptînd.
Ce să spună picii-acuși:
„Căutam un spiriduș”?

— Mulțumim, vi s-a părut.
Noi nimica n-am pierdut.
Ne jucam și am căzut...

★
Strada-i liniștită iarăși.
Lîngă micul său tovarăș,
Alexandru cu ochi plînși.
A oftat. Cînd, ce să vadă?

— Ce-ai, Ispas, în
pumnii strînși?
Minunata noastră pradă?
— Se-ntorsesese (ce
ștrengar!)

chiar acasă, în penar!

Și iată-l din nou
pe Ispas erou,
cu doar două degete
ținîndu-l tăcut
și fără să pregete
pe nevăzut.

— Ți-l dau totuși ție,
și cu bucurie;

însă am și eu
un mic sfat
de dat:

spiridușul meu
trebuie dresat!

Ca să-i dai povață,
pune-te și-nvață!

Iar cînd totul o să știe,
să vezi trai pe veresie:

zece de zece or să vie,
cum mi s-a-ntîmplat și
mie!

★
Nu drezezi ușor un cîine,
dar un spiriduș dibaci!
Nu o faci de azi pe
mîine,
pîn' la urmă tot o faci.

Spiridușul nostru, bietul,
cunoscui tot alfabetul.
Știe chiar și socoteli!

L-a-nvățat, plin de
pasiune,
Alexandru. Și se spune
că le-a învățat și el!
Cum băiatu-i plin de
știință
și-are note bune-acuși,

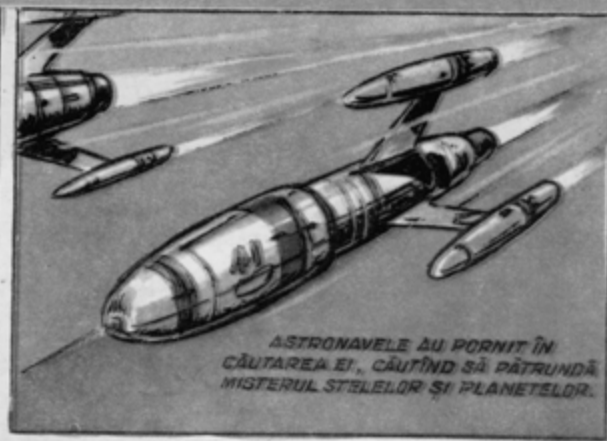
nu mai e de trebuință
nici un fel de spiriduș!

De aceea, chiar acum
a deschis voios penarul:
— Zbori, piticule! La
drum!
Altora arată-ți darul!

Și astfel, în timp ce
micul
meu Ispas (v-o spun
discret
ca să nu observe-amicul)
are-un rîs foarte șiret,

din penarul nou în care
și-a aflat culcuș și rost
își ia zboru-n lumea mare
spiridușul... ce n-a fost!

HORIA ARAMĂ

ASTRONAVELE AU PORNIT ÎN CĂUTAREA EI, CĂUTÂND SĂ PĂTRUNDĂ MISTERUL STELELOR ȘI PLANETELOR.

AU CĂUTAT-O ȘI PE PLANETELE UNDE E VEȘNIC NOAPTE ȘI FRIG. ÎN NOAPTEA ÎNGROZITOARE N-AU AFLAT-O!

AU CĂUTAT FLOAREA DE FOC PE ACELE PLANETE ÎNCONJURATE DE GAZE APRINSE CA NISTE TORȚE URIAȘE, CREZÎND CĂ AICI, ÎN FOC, SE AFLĂ FLOAREA MINUNATĂ. N-AU GĂSIT-O.

ÎNTR-O ZI VITEAZUL CĂPITAN AL NAVEI TAIFUN A COBORÎT PE O ALTĂ PLANETĂ. AICI TRĂIAU CELE MAI ÎNSPĂIMÂNTĂTOARE ANIMALE DIN LUMEA STELELOR: AROCHO.

DUPĂ LUPTES GRELE CU ACEȘTI MONȘTRI A GĂSIT RĂMĂȘITELE DE PIATRĂ ALE FLORII DE FOC. DAR NAVA A FOST DISTRUSĂ LA ÎNĂPOIEREA PE PĂMÎNT DE UN NOR DE PRAF STELAR.

OMENII ÎNCEPUERĂ SĂ UITE DE FLOARE, CÎND APĂRĂU PROMETEU, UN TINERĂSCUT PE O PLANETĂ ÎNDEPARTATĂ DE PĂMÎNT, PLANETA REN. DE-ABIA LA 20 ANI PROMETEU CUNOSCU PĂMÎNTUL, FLORILE, APELE, PRIVELISTILE LUI MINUNATE ȘI ÎL ÎNDRĂGÎ. DESPRE FRUMUȘETILE PĂMÎNTULUI, PROMETEU ÎNCEPU SĂ SCRIE VERSURI. ERA POET.

CĂPITANUL DE NAVĂ PROMETEU A DESCOPERIT O PLANETĂ CĂREIA I-A DAT NUMELE ZEUS

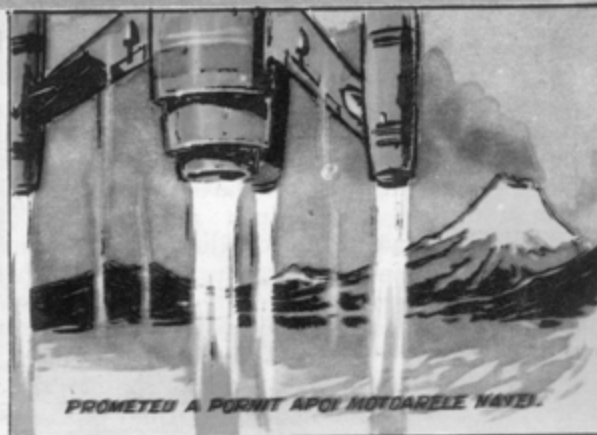
PLANETA ERA ÎNCONJURATĂ DE NORI PRIMEJDIOȘI. NAVA SE PUTEA ZDROBI DE MUNTII PE CARE NU PUTEA ȘTI CUM SĂ-I OCOLEASCĂ.

PROMETEU A DESCOPERIT
FLOAREA CARE DĂ LUMINĂ MINTII
ȘI PUTERE TRUPULUI. MINUNA-
TE SÎNT CULORILE EI CARE SE
SCHIMBĂ ȘI JOACĂ ASEMENEA
UNOR APE NEMĂVĂZUTE.

A RUPT FLOAREA. PENTRU A O ADUCE
OAMENILOR. DE BUCURIE, EL SCRIA VERSURI
PE CARE LE TRIMITEA PRIN RADIO CĂTRE
TOATE PLANETELE.

PROMETEU A PORNIT APOI MOTOARELE NAVEI.

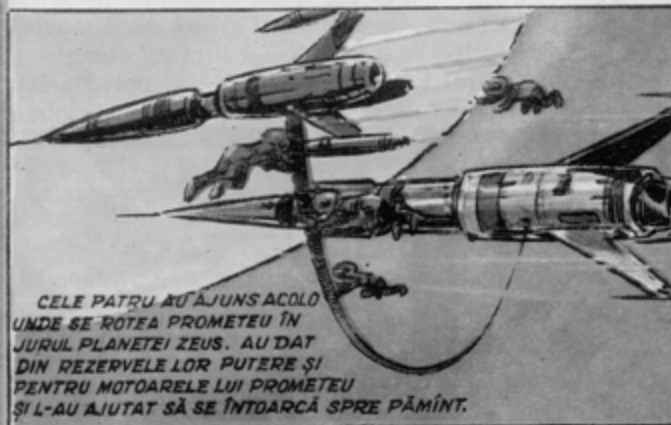
A CUCERIT FLOAREA DE FOC, DAR NU SE VA MAI PUTEA
ÎNTOARCE PE PĂMÎNT. MOTOARELE LUI NU MAI AVEAU
PUTERE SĂ SE REÎNTOARCĂ. NAVA SE VA ÎNVÎRTI ÎN
JURUL PLANETEI ZEUS VEȘNIC, DEVENIND SATELI-
TUL EI.

VEȘNIC? NU. OAMENII DE PE PĂMÎNT NU L-AU PUTUT
DA UITĂRII PE CEL CARE A CULES PENTRU EI FLOAREA
DE FOC. SAVANȚII, PILOȚII, TOTI INGINERII ȘI CONS-
TRUCTORII AU HOTĂRÎT SĂ-L AJUTE PE PROMETEU.

ȘASE NAVE URIAȘE AU PORNIT ÎN AJUTO-
RUL LUI PROMETEU. DOUĂ AU FOST AVARI-
ATE. PATRU AU MERS MAI DEPARTE.

CELE PATRU AU AJUNS ACOLO
UNDE SE RÔTEA PROMETEU ÎN
JURUL PLANETEI ZEUS. AU DAT
DIN REZERVELE LOR PUTERE ȘI
PENTRU MOTOARELE LUI PROMETEU
ȘI L-AU AJUTAT SĂ SE ÎNTOARCĂ SPRE PĂMÎNT.

PROMETEU A FOST
SALVAT. VERSURILE LUI
DE BUCURIE RA-
DIAU ÎN
COSMOS.

PUTEREA ȘI ISCUSINȚA MINTII
OMENESTI AU ÎNVINS. PROMETEU
ERA CĂPITAN DE NAVĂ ȘI POET.

36669-D
BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
TIMIȘ

— Ați anunțat doctorul veterinar?

— N-are ce-i face, Mihai. Doctorul vindecă multe boli, dar căpiala n-o poate. N-ai văzut cum o-ntoarce, cum o sucește?

— Am văzut.

Mihai nu mai întreabă nimic. Îl cuprinse o mîhnire adîncă. Se gîndea la chinurile mioarei din țarc, la moartea ei și se simțea neputincios, nefolositor. Nu erau în stare să facă nimic; nici el, nici ciobanii și nici medicul.

Gîndurile învălmășite ale copilului se orînduiră treptat și, deodată, își aminti cum la căminul cultural, prin luna mai, președintele gospodăriei colective vorbea oamenilor: „Tovarăși — spunea președintele —, în țara noastră s-a încheiat colectivizarea. Noi, gospodăriile vechi, trebuie să ajutăm pe cele mai noi, pentru ca de pe ogoare să putem scoate mai mult rod, mai multe produse. Partidul ne-a trimis ingineri agronomi, medici veterinari, oameni pricepuți și de nădejde”. Mihai repeta în gînd „medici veterinari, oameni pricepuți” și se întreba: „De ce să nu merg la doctorul veterinar să-i spun că Negruța e bolnavă? El este om învățat, știe mai multe decît Marin Căciulan”. Aruncă o privire spre sacoșa cu mîncare, agățată într-un cui, și vorbi hotărît:

— Eu am plecat, nene Marine!

— Cum, Mihai!? se miră Căciulan, îndreptîndu-se de șale. Pleci tocmai acum, cînd baciul te învoiește să dormi la stîină?

— Merg la tovarășul doctor pentru Negruța.

Medicul veterinar Tudor Mărculescu pornise cu șaretă spre satul vecin, unde-și avea locuința, cînd, în dreptul școlii, fu întîmpinat de un grup de copii.

— Ce s-a întîmplat, flăcăilor? îi întreabă medicul, după ce le răspunse la binețe.

— Tovarășe doctor, începu Mihai repede, eu vin chiar acum de la stîină. S-a îmbolnăvit o oaie, și nenea Căciulan, ciobanul, spune că nu mai are scăpare.

— Cum!? se minună medicul. De unde știe Căciulan?

— Oaia a căpiat, și nenea Căciulan crede că boala asta n-are leac.

Medicul privi lung spre Mihăiță, apoi întreabă:

— Tu ai văzut oia? Ce face?

— Stă cu capul în pămînt, tovarășe doctor, și uneori se învîrtește în jurul ei degeaba. O puteți vindeca, tovarășe doctor?

— Mai întîi s-o vîd, băiatule. Dacă e capie, cum crede Căciulan, e cam greu.

— Dar se poate?

— Trebuie operată la creier. Am să încerc. Voi, copii, mergeți pînă la tovarășul Dănăilă, tehnicianul veterinar. Spuneți-i ca mîine dimineață să aducă oia la dispensar și să pregătească totul pentru operație. Vă duceți?

— Ne ducem chiar acum, tovarășe doctor, răspunseră copiii. Medicul își îndemnă calul la drum, iar Mihăiță, împreună cu ceilalți copii, porni în goană spre casa tehnicianului.

A doua zi dimineață, cînd Mihai ajunse la dispensarul veterinar, Negruța fusese operată. Se aflau acolo baciul Ilie Dobran, medicul, tehnicianul și Căciulan. Negruța, pansată la cap, era suită într-o căruță gata de drum.

— Mare minune, tovarășe doctor! se minuna Căciulan. Eu credeam că-i un vînt rău, cînd colo...

Medicul zîmbi ciobanului și se întoarse repede spre intrarea dispensarului să-și spele mîinile.

— Dar ce-a avut Negruța, nene? vru să afle Mihai.

— A avut o bășică, o umflătură cu apă în ea, drept pe creier, îl lămuri Căciulan.

— Și acum scapă?

— Nu se știe. Tovarășul doctor spune că dacă trăiește pînă mîine dimineață e bună scăpată. Azi îi face injecții.

— Merg și eu la stîină, tată, vorbe Mihai către Ilie Dobran.

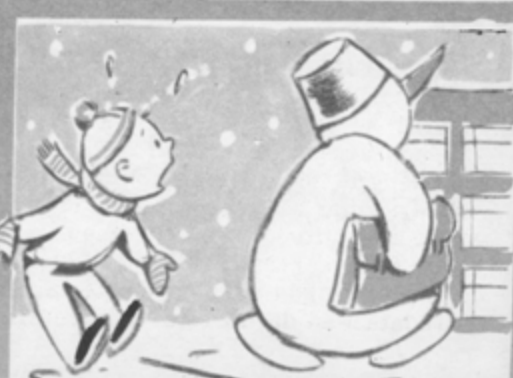
— Nu, îl opri baciul. Vezi-ți de-ale tale. Haidem să mergem, că trec și eu pe acasă. Mîine ai școală.

Cu părere de rău, Mihai se apropie de Căciulan, care urcase în căruță să ducă oia la stîină, și-i vorbi pe șoptite.

— Nene Marine, te rog mult, pune un semn deasupra pe stîină. Un băț cu un steag. Dacă Negruța trăiește, lasă steagul acolo, dacă moare, ia-l.

— Ce steag, măi Mihai! zîmbi Căciulan. N-am nici un steag.

Trase de hăț și îndemnă calul încet. Necăjit, Mihai porni alături de căruță. După cîtiva pași își scoase cravata de la gît și i-o dete ciobanului.

—Uite, nene. Fă-o steag. E cravata mea. Căciulan o luă, o băgă în sîn.

...În ziua aceea, aproape după fiecare ceas, Mihai urca în dudul din fața casei și privea peste sat valea Siretului. Nu știa nimeni pentru ce anume se urcă în copac și ce cută cu ochii în largul șesului. Cravata lui roșie flutura de fiecare dată acolo unde o înălțase Căciulan de dimineață. Mihai o privea și pieptul îi era plin de nădejde. Pentru el, steagul acela roșu, făcut din cravata de pionier, era un semn al vieții.

Către sfîrșitul zilei a doua, baciul Ilie Dobran trecu din nou pe acasă. Scoase un pachetel învelit în ziar și, zîbind, îl întinse copilului.

—Ia-ți cravata, Mihai. A fost acum doctorul pe la stîină, a văzut-o pe Negruța și a spus că-i scăpată... Am să te fac cioban, văd că-ți plac oile... Sau vrei să fii veterinar?

—Mihai desfăcu pachetelul, își întinse cravata roșie pe masă și începu să o netezească ușor cu palma.

Hei, hei, drum de țară

2 Și la moară ne-a purtat,
Că-i mult grîu de măcinat.
La gospodărie-apoi,
Tot cu el ne-am dus și noi.

Hei, hei, drum de țară,
Ți-o fi frig tot stînd afară!
Hei, hei, drum de țară,
Hei-hei!

3.—Nu mi-e frig, mi-e bine-așa!
De ce merg, aș mai umbla
Să tot văd pe-aici, prin sat,
Toate cîte s-au schimbat.

Hei, hei, drum de țară,
Du-ne-atunci cu tine iară.
Hei, hei, drum de țară,
Hei-hei!

Versuri: TITEL CONSTANTINESCU

Muzica: VASILE TIMIȘ

Allegretto

Solo

1. Cîi ar fi de-a ză-pe-zî! Dru-mai tot a-a a-do-ai!

Cor

A

Animato

Refrain - Cor

Și cu el ne poar-ră lin De la pco-ă la că-min. Hei! hei! Drum de țară

Hei! hei! Hei! hei! Hei! hei! Hei! hei! Hei! hei! Hei! hei!

Coda

Hei! hei! Hei! hei! Hei! hei! Hei! hei! Hei! hei!

INGRIJITI POMII

E frumos uneori iarna, cînd, după zile în șir de ninsoare, pomii sînt încărcăți de zăpadă. E plăcut să-i privești. Dar oare le place și pomilor lucrul acesta? Nu prea. Pentru ramurile lor, zăpada aceasta e o povară prea grea. Ramurile și crengile se îndoaie sub greutatea zăpezii, și uneori chiar se rup. Noi însă le putem veni repede în ajutor. Cu niște vergele lungi scuturăm ușor fiecare ramură. Pentru aceasta, pomii ne vor mulțumi la vară cu fructe rumene, așa cum altădată i-au dăruit fetei harnice din poveste.

Știți desigur că uneori vînătorii spun... povești vînătorești. Mulți dintre iepurii pe care ei spun că i-au nimerit aleargă de fapt teferi prin livezi. Și urecheații, deși sînt tare drăguți, au și un obicei rău: rod scoarța pomilor, vătămîndu-i. Ce putem face noi? Înconjurăm tulpinile pomilor cu lujeri de floarea-soarelui sau coceni, legîndu-i strîns cu sfoară pentru ca iepurii să nu-i poată da la o parte. Așa că urecheații vor încerca ce vor încerca, apoi... își vor lua tîlpășița.

A lți dușmani ai pomilor: șoarecii. Și ei, ca și iepurii, rod scoarța de pe tulpină. Dacă vom bătători bine cu tîlpile zăpada din jurul copacilor, șoarecii n-o vor mai putea străpunge ca să iasă din vizuina lor la suprafață. Și pomii nu vor avea de suferit.

SÎNT GATA ÎNTODEAUNA

(Urmare din pag. 3)

tile voastre de școală care vi s-au dăruit n-au fost scrise, desenate și tipărite ușor. Nu bătînd din palme se înalță pentru voi o nouă școală, se fabrică paltioane și ghetete, și jucării, și bomboane pentru voi. Știți prea bine toate acestea. Și tocmai pentru că le știți, atunci cînd vă auzim răspunsul la chemare: „Sînt gata întodeauna!” noi toți avem convingerea că nimic din ceea ce vă stă în putință nu-și va aștepta zadarnic împlinirea. A învăța te-meinic este pentru fiecare pionier, pentru fiecare școlar o chestiune de cinste și onoare. Fiți întodeauna gata, prieteni, să apărați cinstea și onoarea pionierască!

Desene: MARIANA AVRAMESCU

Se va face iar
Frig peste cîmpii,
Fulgii argintii
Vor cădea arar.

Iarna noi prin nea
Ne-om juca pe uliți,
Și cu zeci de sulți
Gerul ne-o-nțeapa.

Clopotei zglobii
Peste zări de var
Fără de hotar
Răsuna-vor mili.

Păi, să vină-ncoace,
Că avem cojoace!
RUSALIN MUREȘANU

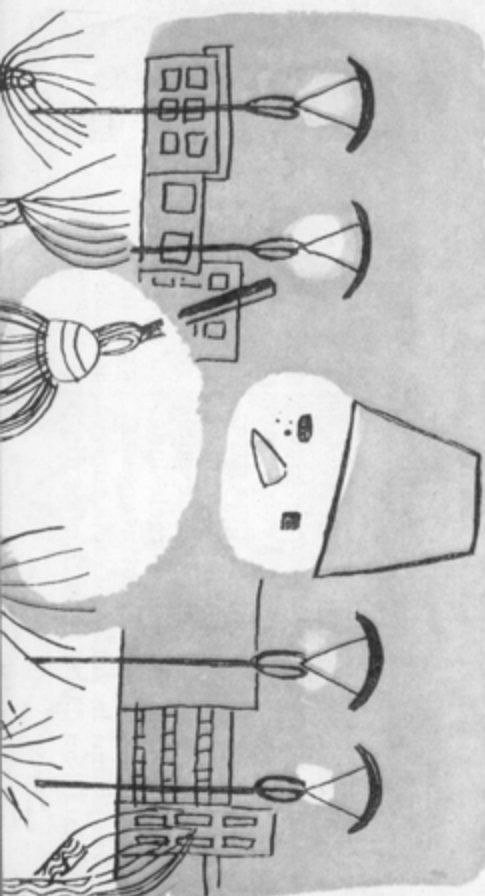
OMUL DE ZĂPADĂ

Mai întîi a fost așa:

Doar un bulgăre de nea
Dat de-a dura, prin nămeți.
De o ceață de băieți.
Cînd a fost destul de mare,
Îl săltară în picioare
Și să-i vezi, mai mare hazul
Cum fi meșteresc obrazul:
Pentru nasul roș de ger.
De la mama morcovi cîr:
Iar pentru sprîncele, bun c
De prin sobă un tăciune.
Mătușoiul din ogradă
Î l-au pus în loc de spadă.
Iar în gură, o surcea
Ca să tragă din lulea,
Și cînd totul a fost gata
Vine unul cu găleata
Curios, cum o să-i vie.
P-o sprînceană — palărie.

Stă de straia-ncum în stradă
Sprînjindu-se în „spadă”,
Și-i așa de bălăios
Că motanul meu, fricos,
S-a speriat și-uitînd de noi
A tulit-o înapoi.

VICTOR MASEK

CEI DINTR-A

IV-A

Goarna își înalță sunetele limpezi. Tobe bat ritmic, iar pionierii stau aliniați în careu. Sînt pionieri din clasa a VII-a și dintr-a III-a. Acțiunea care urmează să se desfășoare este cu totul deosebită. Terminînd clasa a VII-a, absolvenții predau steagul și jurnalul detașamentului celor mici. O dată cu acestea, cei dintr-a VII-a transmit celor mici urarea să ducă mai departe cele mai frumoase acțiuni începute de ei.

...Iată, acum pășește înainte stegarul detașamentului din clasa a VII-a. Către el se îndreaptă cîțiva pionieri mici, cu obraji ca purpura cravatei de la gît.

— Primiți-l, vi-l încredințăm, se adresează stegarul detașamentului celor mici, întinzînd steagul. Să-l păstrați cu cinste. Din clasa a III-a a fost al nostru și pînă în momentul acesta l-am păstrat cum se cuvine... Acum e rîndul vostru.

— Îl vom păstra! răspund cu hotărîre cei mici, preluînd steagul.

...Cele despre care ați aflat acum s-au întîmplat la sfîrșitul anului trecut la Școala medie nr. 39 din București.

ȘI ACUM...

Foștii pionieri ai clasei a VII-a au plecat pe la diferite școli. Cei mici alcătuiesc acum detașamentul clasei a IV-a și au de rezolvat o mulțime de probleme ale detașamentului lor. Ei însă nu uită adunarea în care s-au angajat, primind drapelul și jurnalul detașamentului clasei a VII-a, să le urmeze exemplul.

Iată-i acum sfătuindu-se asupra treburilor pionierești.

— De ce Vasilica este așa de retrasă? Abia dacă scoate o vorbă. Și cînd iese la lecții se roșește pînă în vîrfurile urechilor.

Unii copii spun că nu și-a învățat lecția, de aceea stă așa. Alții că-i prea pisicuță, iar alții dau din umeri supărați, zicînd: „Ia mai dați-o încolo. Treaba ei dacă e așa”. Dar clasa a IV-a este o clasă de prieteni. Acolo copiii se ajută între ei: dacă unuia îi este greu la lecții, îi sare îndată cineva în ajutor.

Stochițescu Luminița este președinta grupei a II-a, din care face parte și Vasilica.

„Am s-o ajut pe Vasilica” — și-a propus Luminița. Și chiar în aceeași zi o chemă la ea să-și facă lecțiile împreună. Dar Vasilica este așa de înceată și așa de tăcută, că în ziua aceea Luminița s-a plictisit îngrozitor cu ea. Tare ar fi vrut să se lase păgubașă. Dar era vorba totuși de o colegă. Așa că ea continuă s-o cheme și a doua zi, și a treia zi. Treptat lecțiile începură să fie mai plăcute. Își făceau temele fiecare în parte, apoi se controlau. Luminița se pricepea de minune să explice, încît colega ei o asculta cu atenție și cu plăcere. Încet, încet, lecțiile au început să dureze mai puțin și le rămînea timp de joacă, încît Luminița începu să se obișnuiască. Într-o zi, Vasilica îi spuse cu sfiiciunea ei obișnuită:

— Hai, vrei să lucrăm ceva? Și, fără să mai aștepte răspuns, scoase din ghiozdan cîteva cartoane și hîrtii colorate și începu să le taie repede cu multă îndemînare. Îți era mai mare dragul s-o privești cum lucrează. În scurt timp făcu niște floricele de toată frumusețea.

— O să le dăm clasei I să le folosească la socoteli, zise ea. În altă zi, Vasilica făcu niște cuburi colorate. Apoi

... Dar ziua aceea n-avea s-o uite clasa a IV-a micodată. Vasilica fu scoasă la tablă. Toți copiii știau că învățase înainte cu o zi cu Luminița și că era bine pregătită. Dar dacă se zăpăcește?... Dacă uită?

— Bravo Vasilica, ți-am pus 9! i se adresa profesoara. Bucuria întregii clase nu mai cunoscua margini. O puteai citi pe chipul tuturor copiilor. Vasilica îi privi și se gândi: „Ce bine e să ai alțița prețeni în jur!”

— Dar tu de ce nu-ți ștergi picioarele? Nu vezi ce noroi ai pe ghete? Sau:

Și, deși e mică, se face repede ascultată. „Gospodina clasei” au poreclit-o copiii.

— Vreți să fie clasa noastră cea mai frumoasă din școală?

Tot Mariana l-a învățat pe Zăbău Cristian să-și calce cravata, să-și coasă nasturii, să fie mai îngrijit. Și clasa lor este acum cea mai frumoasă

*"Dacă-ți pui cravata, s-o păstrezi cu drag.
Rozul ei e frate cu cel de pe steg..."*

A urmat apoi un program de recitări şi cântece frumoase, prin care copiii şi-au arătat dragostea pentru cravata roşie, părtică din steagul de luptă al clasei muncitoare. În această adunare, copiii au pătruns mai adinc tîlcul cuvintelor: „Roşul cravatei este frate cu roşul steagului”. Ei se vor strădui să-şi cîntească mereu cravata roşie prin fapte.

Zi de zi, pionierii din clasa a IV-a înscriu în paginile jurnalului de detaşament întâmplări, fapte, acţiuni din viaţa detaşamentului. Ei continuă astfel tradiţia clasei a VII-a. Iar apoi, când şi ei vor absolvii clasa a VII-a, vor preda la rândul lor această tradiţie celor mici dintr-a III-a. Şi aşa, an de an, se va scrie o adevărată istorie a detaşamentului. Iar când pionierii vor deveni oameni în toată firea, vor putea răsfotă paginile jurnalului şi-şi vor aminti despre timpul frumos al pionieriei.

GHICITORI

de ȘT. FĂTULESCU

Numai iarna,
pe zăpadă,
Pomul ăsta
are roadă,
Numai scos
din rădăcină
Creanga lui
cu fructe-i plină!

Cine stă de-o săptămână
Cu o mătură în mână
Și-a lăsat totuși zăpada
Să ne copleşcă strada?

E pe casă, e pe stradă
Și pe pomii din livadă,
Pe cîmpii este destulă
Și de asemeni pe căciulă!

Avea doi ani neîmpliniți și era în clasa a III-a. Și trebuie adăugat că repeta clasa: cu un an în urmă, tot în clasa a III-a fusese. Faptul acesta nu trebuie să vă surprindă; vreo duzină din surorile ei, toate gemene, urmau clasa a XI-a, iar alte câteva, mai tinere, își dăduseră chiar examenul de maturitate. Pentru niște bănci școlare e un lucru cît se poate de obișnuit. În definitiv, ele merg la școală de la vîrsta de o zi... Uimitor era cu totul altceva, și anume că la ora cînd începe această poveste — și era o oră de aritmetică — banca noastră hoinărea prin parcul din vecinătatea școlii. E un fapt, desigur, ieșit din comun să vezi o bancă plimbîndu-se agale, fără țintă, printr-un parc. Acest fapt atrase și atenția lui Toni cel dolofan, care la ora cînd începe povestea noastră — și pentru el era tot o oră de aritmetică — se afla prin apropiere.

— De ce nu ești la școală? N-aveți ore? întrebă Toni banca ce tocmai se oprise lîngă el.

— Ba da.

— Și atunci?... băiatul căuta o altă explicație, dar banca i-o reteză neașteptat de tăios:

— Dar tu de ce nu ești la școală?

O clipă Toni rămase cu gura căscată, începu apoi să ridă minzește și, în sfîrșit, răspunse:

— Ei bine, de ce nu ți-aș spune? Ești doar o simplă bancă... Eu trag chiulul, înțelegi? Din cauza aritmeticii.

— Înțeleg, cum să nu înțeleg, vorbi cu năduf banca. Și cu trag chiulul...

— Tu?...

— Da. Și tot din cauza aritmeticii.

Toni se încruntă, îngâlbeni — și doar era roșcovan ca o sfeclă —, iar de pe buze i se desprinsese cu greu un singur cuvînt: extraordinar!

— Ce anume? începu să turuie banca. Și mă rog ce e chiar așa de extraordinar? Că o bancă trage chiulul? O bancă e o... bancă, ce pretenții ai? Extraordinar mi se pare, dimpotrivă, că un școlar poate chiuli... Nu crezi?

— Bine, dar... Nu încape îndoială... Extraordinar! Tu ești! Chiar tu... Banca mea!!

— Într-adevăr, spuse banca. Mă bucur că mă recunoști... Te-ai uitat atît de puțin la mine de la începutul anului...

— Și acum ce ai de gînd să faci? întrebă băiatul.

— Ce ai de gînd și tu. Mergi la școală? Mă duc și eu... Rămii în parc? Stau și eu... Sînt doar banca ta. Gîndește-te, poți să stai jos. Și dacă vrei, pune-ți și ghiozdanul în pupitru...

Toni privi îngrijorat în jur.

— Aici în parc? În mijlocul aleii? Vrei să mă fac de rîs? Cine a mai văzut una ca asta? Du-te imediat la școală, se răsti el.

— Dacă vii și tu.

— Ora a treia.

— Înțeleg: ai două ore de aritmetică azi. Și pînă atunci?

— Treaba mea. Sînt destule bănci în parc, n-ai grijă, spuse băiatul arțăgos.

— Dacă-i așa, rămîn și eu. Sînt destule bănci pe aici, vorba ta. În definitiv, sînt rudele mele. Le fac o vizită.

Banca se puse în mișcare și nu peste mult se opri lîngă o bancă mult mai în vîrstă de pe alee.

— Ce vînt te-a adus pe aici? întrebă banca din parc.

— Necazurile, oftă banca lui Toni. Nu te uita că sînt zdravănă, sănătoasă. Îmi crapă capacul de rușine.

Bătrîna bancă din parc își privi mirată ruda. Avea și ea de-a face cu școlarii. Îi vedea în fiecare zi cu servieta sub braț întorcîndu-se de la școală, mai mult, se așezau adesea chiar pe bancă și își povesteau întîmplări de peste zi. După ani de zile de cînd stătea pe aceeași alee ajunsese să-i cunoască foarte bine. De cei mai mulți era mîndră. Îi văzuse pe mulți încă din prima lor zi de școală răsfoind sfioși paginile abecedarului, apoi, mai tîrziu, cercetînd primul zece din caietul lor sau cînd jarul cravatei roșii le împurpurase înțtia oară obrazii...

— Dumneata, mătușico, cunoști mulți școlari?

— O, da. Păcat că la ora aceasta parcul e cam pustiu. Ți-aș arăta sute... Privi în jur și spuse în șoaptă: Îl vezi pe tînrul acela ce se apropie? Îl știu de cînd era un prichindel. Acum e un inventator de seamă. N-ai idee ce bucuroasă am fost cînd, pe un ziar uitat aici, i-am zărit într-o zi poza. De ani de zile nu mai știam nimic despre

el. Se vede că fusese plecat. Din ziua aceea însă aproape că nu trece o săptămână fără să aflu știri despre el. Știi, adăugă inflăcărându-se banca din parc, mi-am văzut atât de mulți foști școlari ingineri, tehnicieni, constructori, i-am ascultat de atâtea ori povestindu-și în clipe de răgaz succesele, încât m-am obișnuit ca de câte ori văd pe aleile parcului vreun elev să încerc să ghicesc ce va deveni peste 10—15 ani...

— Interesant, zise banca noastră și rămase pe gânduri. Își aminti de stăpînul ei, de Toni, și chiar îl vedea apropiindu-se, răscolind alene cu piciorul niște frunze moarte. Spune-mi, zise deodată foarte curioasă, întorcîndu-se spre banca de pe alee, pe băiatul de colo îl cunoști?

— O, da...

— Și ce crezi că va deveni?

— Aia? pufni cu dispreț bătrîna bancă. Cred că un chiulangiu. Dar de ce întrebî?

— Pentru că el este stăpînul meu, zise rușinată banca și adăugă cu obidă: Acum înțelegi de ce mi-am luat lumea în cap?

— Înțeleg, biata mea nepoțică, zise bătrîna bancă și în vocea ei vibrau compătimire, ciudă, rușine. Și mie mi-este greu să-l mai suport cînd știu că toți copiii sînt la școală, iar el, cum să zic, bate cîmpii...

— Vezi? De aceea am plecat... Mi-e rușine de celelalte bănci, de elevi, de profesori. De cum intră în clasă, la mine își aruncă privirea. Știi cum mi se spune? „Banca chiulangiului”... Ce vină am eu să roșesc în locul lui? De ce să pice ocară pe capacul, vreau să zic pe capul meu? Tocmai de aceea, azi-dimineață am hotărît să plec...

— Bine ai făcut, se bucură banca din parc. Dar uite că vine încoace fluierînd. Ascunde-te în spatele copacului ăstuia...

— Ce vrei să faci?

— O să vezi și o să-ți placă, șopti tainic bătrîna bancă.

De-abia se pitise în spatele trunchiului arătat, că Toni se opri din mers și, zvîrlindu-și ghiozdanul alături, se așază pe bancă.

Dar în aceeași clipă banca alunecă în lături și

Toni căzu de-a berbeleacul, cu o bufnitură grea. Se opri cu capul în copac și, frecîndu-și cucuiul, începu să scîncească furios:

— Ce-a fost asta? Cine a mișcat-o din loc?

— Nimeni, glăsui banca spre mirarea băiatului.

— Atunci de ce am căzut? Hm, curios, mormăi el privind banca ce revenise la locul ei. Asta-i a doua bancă vorbitoare pe ziua de azi.

„Oi fi calculat greșit distanța” — își zise grăsunul Toni și se așază din nou. De data asta nu ajunse pînă la copac. Se opri cu nasul în bordură.

— Ce înseamnă gluma asta proastă? gemu pipăindu-și nasul. Asta nu mi s-a mai întîmplat niciodată.

— Dar o să ți se mai întîmple, vorbi apăsător banca.

— De ce?

— Pentru că menirea noastră, a băncilor, este să-i odihnim pe cei ce muncesc, nu pe chiulangii! Bagă-ți bine asta în cap. Și să nu cumva să mai încerci să te așezi pe mine că îți mai fac un cucui! vorbi cu năduf banca din parc. Mult a fost pînă m-ai scos din... țîțîni... Ți-o coc eu...

Toni însă nu mai auzea. Se îndepărta grăbit spre altă bancă. Banca lui Toni ieși la iveală de după copac.

— Mi-a plăcut, mătușico, zise ea rizînd cu poftă. Acum însă sînt sigură că va căuta o altă bancă. Sînt doar atîtea în parc.

— Da, dar toate sînt rudele noastre. O să vorbesc eu cu ele, n-ai grijă.

— Și totuși, mătușico, sînt atîtea bănci în oraș, prin solarii pe marginea străzilor... Nu-i va fi greu să găsească una mai ospitalieră.

Banca din parc cugetă un timp, apoi se înșenină și izbucni în ris. Rîdea cu lacrimi.

— Ei bine, o să fie și mai frumos așa, zise ea, în sfîrșit. Acum du-te. N-o să ieși bine din parc și o să auzi despre ce e vorba.

Într-adevăr, banca noastră nici nu apucase să se depărteze bine, cînd se opri locului. Lovind ritmic cu ciocul o scorbura de copac, bătînd parcă o telegramă, ciocănitorea transmitea:

— Atențiune! Către toate băncile din parc!

Punctul 1: Nu îngăduiți băiatului care se plimbă pe alee vînturînd ghiozdanul să se așeze pe vreo bancă! E un chiulangiu... Punctul 2: comunicați acest lucru tuturor băncilor și scaunelor din oraș! Rugați bastoanele, umbrelele, servietele, paltoanele și pardesiile tuturor oamenilor ce trec prin parc să transmită semnalmente chiulangiului tuturor băncilor și scaunelor din oraș! Punctul 3: comunicați în același fel canapelei, fotoliului, scaunelor din casa chiulangiului Toni să se prezinte de îndată la o scurtă ședință în parc. Locul de adunare: rondul central!

Ciocănitorea repetă de cîteva ori mesajul.

„Interesantă pasăre ciocănitorea asta — gîndi Toni, care se afla nu departe de scorbura. Parcă ar bate la telegraf... N-am văzut-o niciodată atît de aproape. Oare ce-o fi spunînd?”

Hotărî să se așeze pe o bancă și să caște nițel gura. Tot n-avea ce face un ceas bun, pînă la ora prînzului... Se așază, dar în aceeași clipă se prăvăli peste cap.

— Ce-a fost asta? murmură nedumerit Toni. O fi avînd vreun picior lipsă... Le numără unul cîte unul: patru! Hm, nu lipsea nici un picior.

Căută altă bancă. Era una metalică, îi pipăi picioarele, speteaza, așeză cu prudență ghiozdanul și se liniști:

— Asta-i bună, zise mulțumit și se așeză, dar se pomeni din nou cu picioarele în sus, se ridică și... o luă la goană. Hoinări un timp prin oraș. „La școală n-o să mai merg azi — își zise. E târziu... Nici acasă deocamdată: e prea devreme. De plimbare m-am săturat, mă dor picioarele... O să intru într-o cofetărie, hotărî el. Stau jos, la căldură și mărfinc o prăjitură...”

Intră în cofetărie și căutînd un loc liber la o masă spuse vânzătoarei:

— Cu frișcă, vă rog.

— Luați loc, îi indică vânzătoarea un scaun.

Peste o clipă, Toni se pomeni pe dușumea.

— Ați alunecat? se sperie vânzătoarea, ajutîndu-l să se ridice.

— Cred că e un scaun defect, scînci Toni.

— Mă mir, adineauri a stat pe el campionul nostru de haltere... Dar nu-i nimic, stați vizavi. Aici și-a așezat haltera, 100 de kilograme.

Buf! Toni era din nou pe dușumea. De data asta, între picioarele mesei vecine. Oamenii îl priveau mirați. Toni își strînse cărțile risipite, apoi schiopătînd se îndreptă spre ușă...

— Alo, prăjitura! îi strigă vânzătoarea din urmă, dar Toni nu mai auzi. Se îndreptă spre casă, bodogănind cătrănit.

„Nemaipomenit! Parcă ar fi un complot al scaunelor. Ce-or fi avînd toate azi? Și abia mă mai țin pe picioare. Ce-ar fi să iau tramvaiul? Nu, n-o să mă așez... Și dacă — se răzgîndi speriat Toni —, dacă vîzîndu-mă că urc, băncile din tramvai... o să coboare? Mai știu ce sînt în stare azi? Nu-i nimic — își făcu singur curaj —, mai e puțin și ajung acasă și am să mă trîntesc în fotoliu”.

Ajunse în sfîrșit acasă.

Se apropie încet de fotoliu. Stătea. Se prefăcu că se așază... Fotoliul nu clinti. Atunci Toni răsuflă adînc și se lăsă ușurat... pe podea. Fotoliul fugise în celălalt colț al odăii. Se apropie atunci de scaune, de scaunul lui, dar de-abia întinse

mîna spre el, că acesta începu să fugă în jurul mesei...

— Groaznic, murmură Toni, dar nu avu timp să-și continue gîndul. Din birou se auzea vocea tatălui. Era acasă care va să zică... La ora aceasta?!

Tatăl se plimba în jurul biroului și Toni înțelese într-o clipă că e supărat foc.

— Aș vrea să stăm nițel de vorbă, zise tatăl fără altă introducere. E vorba de felul în care ai început anul școlar, continuă tatăl rece. Dar stai jos!

— Lasă, tată...

— Am vorbit cu tovarășul învățător. Am aflat lucruri neașteptat de triste... Dar stai odată jos, ce te tot bălăbănești?

În clipa următoare, Toni se rostogoli. Se opri cu capul într-un raft al bibliotecii.

— E... e... scaunul defect, blîgui el.

— Stai pe fotoliul meu. Tatăl îl apucă grijuliu de umeri și în timp ce mișca fotoliul vorbi blînd, dar mîhnit: Nu mi-am închipuit niciodată, Toni, că în timp ce eu și mama, cunoscute și prietenii noștri muncim toți, tu tragi chiulul. Îl așază pe fotoliu, dar băiatul alunecă brusc ca de pe tobogan și nimeri sub birou.

— Ce-i cu tine? Ești bolnav? Te doare ceva?

— Picioarele, gemu nefericitul Toni.

— Atunci stai jos!

— Nu!

În aceeași clipă se auzi soneria de la intrare. Toni sări ca ars.

— Mă duc eu să văd cine e...

Era Nicu, colegul său, vecin de apartament.

— Am hotărît să ne ocupăm de tine, zise acesta și fără vorbă multă se instalează la masă și scoase din servietă cărți și caiete. Noi doi vom învăța împreună... Vom pleca împreună la școală, vom sta în aceeași bancă... Stai jos!

— Nu, lasă... Te ascult din picioare.

— Începem cu aritmetica. Aici e buba. Și știi ce m-am gîndit? S-o luăm de la început, de la adunare și scădere, cu cele mai simple exerciții. Scoate maculatorul. Scrie..., dar nu stai jos? Nici cînd scrii?

— Nu, nu... Eu așa lucrez... în picioare. Sau... Știi ce? Stau jos, pe dușumea.

— Ești neserios, se supără Nicu și se ridică de pe scaun. Așază-te imediat aici.

— Dar... îmi ții tu scaunul?

— De ce?

— Fuge! izbucni aproape plîngînd Toni.

— Cum o să fugă? Uite, eu cum stau pe el?

Toni închise ochii... și se așază. Îi deschise apoi și țipă:

— Stă!!!

— Cum să nu stea?

— Dar tu știi ce înseamnă asta? Se ridică, fugi spre fotoliu și sări... în perete. Mda, se dumeri Toni. Bine că stă măcar scaunul... Îmi ajunge și atît. Vezi? Scaunul stă! Stă!

— Dar stai și tu odată! se supără colegul.

— Stau! De cînd vreau să stau...

— Foarte bine. O să stăm vreo două ore... Așadar, începu Nicu să dicteze, o echipă de zidari...

După două ceasuri de muncă, Toni se afla pe fotoliu, ceea ce, firește, însemna că fotoliul se afla sub el.

— Vino în parc să ne odihnim nițel, îi propuse Nicu.

— Vin, răspunse bucuros Toni. Și dacă vrei să știi, am curajul să stau și pe-o bancă...

— Ce mai curaj?!

Toni dolofanul mîngîia brațele fotoliului. Își privi zîmbind prietenul și oftă enigmatic.

MIRCEA SINTIMBREANU

74

Iarna e un anotimp foarte bun. E frig, curent, ba chiar și ger. Așa că poți spune:
— N-am scris lecția pentru că am fost răcit.
— Nu știu, n-am învățat pentru că am alunecat pe gheață și mi-am scrintit piciorul.
— Mamă, azi nu mă duc la școală pentru că mă doare în gît!...
Ah, ce bine este iarna!

— Știi, Popescu a intrat în clasă fără să se șteargă pe picioare!
— Ionescu a împins-o pe Dinescu în zăpadă!
— Nicu a trinit pe jos omul de zăpadă!
— Florica a spus că ninge!!!
— Mitică a călcat niște flori de zăpadă!!!
— Tovarășă, ați spus să nu mai suflăm. Vântul suflă!!!

Iarna e albă ca frișca... Ba ca brinza telemea. E bună și cu macaroane. Macaroanele sînt și ele albe și bune la cuptor... Slănina e albă și iarna e albă... Piinea albă e bună... Și oul alb... Mie îmi place cînd ninge mărunt. Parcă ar cădea zahăr de sus. Din zahăr se mai fac și caramelle.
Alb e și bicarbonatul... Ți-l dă mama cînd te doare burta că ai mîncat prea mult.

Aș vrea să-i numiți voi! Rîndurile de față au fost scrise de mai mulți elevi... Fiecare dintre ei a scris o compoziție mică, nu mai mare decît un bulgăre de zăpadă, despre iarnă... Fiți atenți!

Iarna e anotimpul care-mi place mie cel mai mult. Poți să-i pocnești pe toți cu bulgări de zăpadă. Dacă te așezi lingă cișmea, acolo unde se prelinge apa, îi împingi pe ceilalți care cad... buf... Cu bulgări de zăpadă poți arunca mai ales în fete, că ele țipă și fug.

Vă rog, vă rog... Știu eu... Iarna. Avem despre iarnă. Iarna e cel de-al patrulea anotimp. Are trei luni, douăsprezece săptămîni, 89 de zile. Iarna pe uliță... Știu eu... spun eu... Afară ninge liniștit... Iarna e albă, iarna e un anotimp... Vă rog, știu eu... Spun eu... Și dacă vreți știu și ce urmează... Eu învăț înainte. Primăvara. Primăvara e un anotimp...

Ilustrații:
MAGDA ARDELEANU